

**ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МЕДИЧНА БІОЛОГІЯ»
ДО ЛІЦЕНЗІЙНОГО ІСПИТУ
«К Р О К – 1»**

**РОЗДІЛ 3
«ПОПУЛЯЦІЙНО-ВИДОВИЙ,
БІОГЕОЦЕНОТИЧНИЙ І
БІОСФЕРНИЙ РІВНІ
ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЯ»**

**Найпростіші. Саркодові.
Дизентерійна й інші види амеб.
Інфузорії. Балантидій.**

1. У хворого відмічаються кров'яні випорожнення 3-10 і більше разів на добу. Яке протозойне захворювання можна передбачити в нього?
  - A. Лейшманіоз
  - B*. Амебіаз
  - C. Трипаносомоз
  - D. Малярія
  - E. Трихомоноз
2. При мікроскопії мазка фекалій хворого було виявлено чотирьохядерні цисти. Якому паразиту із підцарства найпростіших належать ці цисти?
  - A. Токсоплазма
  - B. Лямблія
  - C. Трихомонада
  - D*. Дизентерійна амеба
  - E. Балантидій
3. У фекаліях хворого з хронічним колітом (запалення товстої кишки) виявлено кулеподібні цисти діаметром 10 мкм із чотирма ядрами. Якому найпростішому належать ці цисти?
  - A. Кишкова амеба
  - B. Балантидій
  - C*. Дизентерійна амеба
  - D. Лямблія
  - E. Ротова амеба
4. До лікарні звернулися пацієнти зі скаргами на загальну слабкість, болі в кишечнику та розлади травлення. При дослідженні фекалій виявлено цисти з чотирма ядрами. Для якого найпростішого характерні ці цисти?
  - A. Амеба кишкова
  - B. Лямблія
  - C*. Амеба дизентерійна
  - D. Балантидій
  - E. Амеба ротова
5. До лікаря звернулося кілька пацієнтів із аналогічними скаргами на загальну слабкість, болі в кишечнику та розлади травлення. Після дослідження фекалій з'ясувалося, що ці пацієнти мають бути терміново госпіталізовані, бо в них виявлено цисти з чотирма ядрами. Для якого найпростішого характерні ці цисти?
  - A. Кишкова амеба
  - B*. Дизентерійна амеба
  - C. Токсоплазма
  - D. Трихомонада
  - E. Балантидій
6. Хворий, працівник свиноферми, скаржить на біль у животі приступоподібного характеру, рідкі випорожнення з домішками слизу та крові, головний біль, загальну слабкість і лихоманку. При огляді товстої кишки виявлено виразки розміром от 1 мм до кількох сантиметрів, у фекаліях – одноклітинні овальної форми з війками та двома ядрами. Яке захворювання слід запідозрити в цього хворого?
  - A. Амебіаз
  - B. Токсоплазмоз
  - C. Трихомоноз
  - D*. Балантидіаз
  - E. Лямбліоз
7. До лікаря звернувся хворий зі скаргами на біль у животі, часті рідкі випорожнення з домішками слизу та крові. При дослідженні мазків фекалій виявлено вегетативні форми найпростіших із короткими псевдоподіями, розміром 30-40 мкм, які містять у цитоплазмі велику кількість фагоцитованих еритроцитів. Яке протозойне захворювання в цього хворого?
  - A. Вісцеральний лейшманіоз
  - B*. Амебіаз
  - C. Лямбліоз
  - D. Токсоплазмоз
  - E. Кишковий трихомоноз
8. До хірургічного відділення доставлено чоловіка з підозрою на абсцес печінки. Відомо, що хворий деякий час перебував у відрядженні до однієї з

африканських країн, де неодноразово хворів на гострі кишкові захворювання. Наявність якого протозойного захворювання можна запідозрити в цього хворого?

- A*. Амебна дизентерія
- B. Кишковий трихомоноз
- C. Лямбліоз
- D. Вісцеральний лейшманіоз
- E. Балантидіаз

9. Під час профілактичного огляду працівників ресторану в одного з них при мікроскопічному дослідженні фекалій виявлено восьмиядерні цисти. Якому найпростішому належать ці цисти?

- A. Балантидій
- B*. Кишкова амеба
- C. Кишкова трихомонада
- D. Лямблія
- E. Токсоплазма

10. Під час обстеження лікарями санітарно-епідеміологічної станції працівників сфери громадського харчування нерідко виявляється безсимптомне паразитозисство, коли клінічно здорова людина є джерелом розповсюдження цист, котрі заражають інших людей. При паразитуванні яких видів найпростіших можливий цей стан?

- A. Африканські трипаносоми
- B. Малярійні плазмодії
- C*. Дизентерійні амеби
- D. Вісцеральні лейшманії
- E. Дерматотропні лейшманії

11. У 60-річної жінки з тяжкою формою пародонтозу під час мікроскопічного дослідження білого м'якого зубного нальоту виявлено однадерні найпростіші розміром приблизно 20 мкм із широкими псевдоподіями. Яких найпростіших виявлено в цієї жінки?

- A. Токсоплазми
- B. Ротові трихомонади
- C. Дизентерійні амеби
- D. Балантидії
- E*. Ротові амеби

12. У порожнині каріозного зуба жінки виявлено найпростіших. Установлено, що вони належать до корененіжок. Яких найпростіших було виявлено?

- A. Лямблії
- B*. Ротові амеби
- C. Кишкові амеби
- D. Дизентерійні амеби
- E. Ротові трихомонади

13. До інфекційної лікарні поступив чоловік зі скаргами на загальну слабкість, біль у кишечнику, розлади травлення, що супроводжуються частими випороженнями з домішками слизу та крові. Під час мікроскопічного дослідження фекалій виявлено вегетативні форми найпростіших розміром 50-200 мкм; їх тіло вкрите війками, цитоплазма містить два ядра. Паразитування яких найпростіших спричинило захворювання в цього чоловіка?

- A*. Балантидії
- B. Дизентерійні амеби
- C. Лямблії
- D. Кишкові амеби
- E. Кишкові трихомонади

14. Дизентерійна амеба в кишечнику людини може існувати в кількох формах. Наявність яких форм цього паразита у випороженнях хворого виявляється, як правило, в гострій стадії захворювання?

- A. Малі вегетативні
- B*. Великі вегетативні
- C. Однадерні цисти
- D. Чотириядерні цисти
- E. Восьмиядерні цисти

Джугутикові. Лямблія, трихомонади, лейшманії, трипаносоми.

1. У Київський зоопарк доставлено антилоп із Африки. В їх крові виявлено *Trypanosoma brucei gambiense*. Чи являють ці антилопи епідеміологічну небезпеку та для кого?

- A*. Ні, не являють
- B. Так, для людей
- C. Так, для людей і свійських тварин
- D. Так, для інших антилоп
- E. Так, для хижих тварин

2. Група українських туристів привезла з Самарканду піщанок. На митниці при обстеженні на шкірі звірків виявлено виразки. Який вид

найпростіших є найбільш імовірним збудником захворювання в цих тварин?

- A*. *Leishmania tropica major*
- B. *Balantidium coli*
- C. *Plasmodium falciparum*
- D. *Trypanosoma cruzi*
- E. *Toxoplasma gondii*

3. До лікаря звернувся хворий із приводу округлих виразок на шкірі обличчя, які не загоювалися. Він нещодавно повернувся з Туркменістану. Лікар запідозрив шкірний лейшманіоз. Яким шляхом збудник захворювання міг потрапити в організм цього чоловіка?

- A*. Трансмисивний
- B. Повітряно-крапельний
- C. Аліментарний
- D. Контактно-побутовий
- E. Фекально-оральний

4. Перебуваючи в робочому відрядженні до однієї з країн тропічної Африки, лікар зіткнувся зі скаргами місцевого населення з приводу захворювання дітей 10-14 років, яке супроводжувалося стійкими лихоманками, що не мають чіткого чергування, виснаженням, анемією, збільшенням печінки та селезінки. Беручи до уваги місцеві умови, що пов'язані з великою кількістю москітів, яке протозойне захворювання можна передбачити?

- A*. Вісцеральний лейшманіоз
- B. Балантидіаз
- C. Токсоплазмоз
- D. Африканський трипаносомоз
- E. Хворобу Чагаса

5. До лікаря-інфекціоніста звернулися з хворою дитиною батьки, які тривалий час працювали в одній із азійських країн. У дитини виявлено такі симптоми: шкіра землистого відтінку, втрата апетиту, кволість, збільшення печінки, селезінки та периферичних лімфатичних вузлів. Яке протозойне захворювання можна запідозрити в цієї дитини?

- A. Балантидіаз
- B*. Вісцеральний лейшманіоз
- C. Лямбліоз
- D. Токсоплазмоз
- E. Амебіаз

6. У 7-річного хворого спостерігається кишкове захворювання, яке супроводжується загальною слабкістю, зниженням апетиту, проносом, нудотою і надчеревним болем. При аналізі дуоденального вмісту виявлено вегетативні джгутикові форми грушоподібної форми з чотирма парами джгутиків і двома ядрами. Яке захворювання може бути діагностовано в цього хлопчика?

- A. Трипаносомоз
- B. Вісцеральний лейшманіоз
- C. Трихомоноз
- D*. Лямбліоз
- E. Токсоплазмоз

7. До гастроентерологічного відділення поступив хворий із запаленням жовчних шляхів. У порціях жовчі виявлено рухливі найпростіші грушоподібної форми, двоядерні, з опорним стрижнем – аксостилем. Яке протозойне захворювання буде діагностовано в нього?

- A. Кишковий амебіаз
- B. Амебна дизентерія
- C*. Лямбліоз
- D. Балантидіаз
- E. Трихомоноз

8. При огляді хворої лікар-гінеколог відзначив симптоми запалення статевих шляхів. У взятому з піхви мазці виявлено овально-грушоподібної форми найпростіші зі шпичкою, з передньої частини котрих відходять джгутики, є ундулююча мембрана. Яке захворювання запідозрить лікар у цієї хворої?

- A. Лямбліоз
- B. Кишковий трихомоноз
- C. Токсоплазмоз
- D*. Урогенітальний трихомоноз
- E. Балантидіаз

9. У хворої виявлено симптоми запального процесу сечостатевих шляхів. У мазках зі слизової оболонки піхви виявлено великі одноклітинні організми грушоподібної форми із загостреною шпичкою на задньому кінці тіла, великим ядром і ундулюючою мембраною. Які найпростіші виявлено в мазках хворої?

- A*. Трихомонади
- B. Лямблії
- C. Трипаносоми
- D. Лейшманії
- E. Балантидії

10. До гастроентеролога звернулася мати з дитиною 12-ти років зі скаргами на зниження апетиту і метеоризм. При ендоскопічному обстеженні було діагностовано дискінезію жовчних проток, у дуоденальному вмісті виявлено найпростіші грушоподібної форми з двома ядрами та декількома джгутиками. Яке захворювання найбільш імовірно в цієї дитини?

- A. Балантидіаз
- B. Токсоплазмоз
- C. Трихомоноз
- D. Амебіаз
- E*. Лямбліоз

11. Відомо, що для профілактики деяких інфекційних захворювань проводять щеплення. Для якого протозойного захворювання цей метод є профілактичним заходом?

- A*. Шкірний лейшманіоз
- B. Малярія
- C. Токсоплазмоз
- D. Африканський трипаносомоз
- E. Урогенітальний трихомоноз

12. Гримуни є резервуарними хазяями збудників лейшманіозів – природно-осередкових захворювань, які передаються трансмісивно. Укусів яких членистоногих потрібно уникати людині, якщо вона потрапила в осередок цих захворювань?

- A. Кровосисних мух
- B. Комарів
- C. Кліщів
- D. Бліх
- E*. Москітів

Апікомплексні. Малярійні плазмодії.

1. У хворого спостерігається типова для приступу малярії клінічна картина: озноб, жар і проливне потовиділення. Яку стадію розвитку малярійного

плазмодію найбільш імовірно буде виявлено в крові хворого саме в цей період?

- A*. Мерозоїт
- B. Шизонт
- C. Спорозоїт
- D. Спороциста
- E. Оокінета

2. Хворий під час пологів перелили кров донора, який прибув із Анголи. Через два тижні в реціпієнтки виникла лихоманка. Лікар установив попередній діагноз: «Малярія». Яке лабораторне дослідження треба призначити цій хворій для підтвердження діагнозу?

- A*. Дослідження мазка і товстої краплі крові
- B. Вивчення лейкоцитарної формули
- C. Посів крові на поживне середовище
- D. Вивчення пунктату лімфатичних вузлів
- E. Серологічні дослідження

3. У деяких регіонах України розповсюдилися місцеві випадки захворювання жителів на малярію. З якими комахами це пов'язано?

- A*. Комарі роду Anopheles
- B. Москіти роду Phlebotomus
- C. Мошки роду Simuliidae
- D. Мокреці роду Ceratopogonidae
- E. Гедзі роду Tabanidae

4. Хворий скаржиться на головний біль, збільшення лімфатичних вузлів і біль у лівому підбер'ї. Захворювання почалося гостро з підвищення температури до 40 °С. Приступи повторювалися ритмічно через 48 годин. Який імовірний збудник цього захворювання?

- A*. Збудник триденної малярії
- B. Збудник тропічної малярії
- C. Збудник чотириденної малярії
- D. Трипаносома
- E. Лейшманія

5. Пацієнт через 15 діб після повернення з багатомісячного плавання в районах Середземномор'я та Західної Африки відчув загальну слабкість, головний біль і періодичну лихоманку. Лікар запідозрив у нього малярію. Який метод є найбільш адекватним для лабораторної діагностики цього захворювання?

- A. Біологічний
- B. Серологічний
- C*. Мікроскопічний
- D. Алергічний

Е. Мікробіологічний

6. У пацієнта, який прибув із ендемічного за малярією регіону, підвищилася температура тіла, відмічається головний біль, озноб, загальне нездужання – симптоми, що характерні й для звичайної застуди. Яке лабораторне дослідження потрібно призначити, щоб підтвердити чи спростувати діагноз «Малярія» в цьому випадку?

- А*. Мікроскопія мазків крові
- В. Дослідження пунктатів лімфатичних вузлів
- С. Аналіз сечі
- Д. Дослідження спинномозкової рідини
- Е. Мікроскопія пунктату червоного кісткового мозку

7. Хворий скаржиться на головний біль, загальну слабкість, виснажливі приступи лихоманки, які повторюються періодично через кожні 72 години та супроводжуються підвищенням температури до 40 °С. Збудник якої хвороби спричинює ці симптоми?

- А*. Чотириденна малярія
- В. Вісцеральний лейшманіоз
- С. Токсоплазмоз
- Д. Африканський трипаносомоз
- Е. Триденна малярія

8. У розповсюдженні деяких інвазивних захворювань значна роль належить специфічним переносникам збудників хвороб. Збудники якого захворювання можуть поширюватися завдяки цим переносникам?

- А*. Малярія
- В. Лямбліоз
- С. Трихомоноз
- Д. Амебіаз
- Е. Балантидіаз

9. Через два тижні після переливання крові в реципієнта виникли періодичні приступи лихоманки з підвищенням температури до 40 °С. Яке протозойне захворювання можна передбачити у цього хворого?

- А. Токсоплазмоз
- В. Вісцеральний лейшманіоз
- С. Балантидіаз
- Д. Лямбліоз
- Е*. Малярія

10. До інфекційної лікарні поступив студент-іноземець, мешканець однієї африканської країни, якому після клініко-лабораторного дослідження встановлено діагноз «Тропічна малярія». Яких заходів індивідуальної профілактики необхідно дотримуватися медичному персоналу, щоб запобігти зараженню?

- А. Профілактичне щеплення
- В. Надягання марлевих пов'язок
- С. Ізоляція хворого
- Д. Дотримання правил особистої гігієни
- Е*. Ніяких спеціальних заходів не треба

11. До інфекційного відділення госпіталізовано жінку, в якої спостерігаються виснажливі приступи лихоманки, що супроводжуються підвищенням температури тіла до 40 °С. Ці приступи ритмічно повторюються через 48 год. При опитуванні пацієнтки стало відомо, що вона нещодавно повернулася з однієї з країн Південної Африки, де перебувала протягом трьох років. Який імовірний діагноз установа лікар?

- А. Африканський трипаносомоз
- В. Лямбліоз
- С. Чотириденна малярія
- Д. Токсоплазмоз
- Е*. Триденна малярія

12. Надзвичайно рідко, але все ж таки трапляється зараження людини малярійними плазмодіями при парентеральному введенні інфікованої крові при її переливанні, проведенні гемотерапії, недотриманні правил асептики при ін'єкціях тощо. Джерелом зараження при гемотрансфузії може бути безсимптомний паразитоз. Це особливо характерно для регіонів, де малярію було давно ліквідовано. Так, в Armenії малярія після 1949 р. узагалі не реєструвалася. І ось, у 1982 р., тобто через 33 роки, було виявлено три випадки малярії в осіб, яким переливали кров від донорів, які хворіли на малярію саме в 1949 р. Для якого виду малярійного плазмодія це характерно?

- А*. *Plasmodium vivax*
- В. *Plasmodium falciparum*
- С. *Plasmodium malariae*

Токсоплазма.

1. У людини діагностовано протозойне захворювання, при якому вражається головний мозок і спостерігається втрата зору. При аналізі крові виявлено одноклітинні організми напівмісячної форми із загостреним кінцем. Який паразит є збудником цього захворювання?

- A*. Токсоплазма
- B. Лейшманія
- C. Трихомонада
- D. Лямблія
- E. Амеба

2. У медико-генетичну консультацію звернулося подружжя, в якого народилася дитина з багатьма вадами розвитку (мікроцефалія, ідіотія тощо). Жінка під час вагітності хворіла, але мутагенів і тератогенів не вживала. Каріотип батьків і дитини в нормі. Як з'ясував лікар, родина тримає котів. На який протозооз жінка хворіла під час вагітності?

- A. Балантидіаз
- B. Амебна дизентерія
- C*. Токсоплазмоз
- D. Вісцеральний лейшманіоз
- E. Урогенітальний трихомоноз

3. У жінки народилася мертва дитина з багатьма природженими вадами розвитку. Яке протозойне захворювання могло спричинити внутрішньоутробну загибель плоду в цій ситуації?

- A. Амебіаз
- B*. Токсоплазмоз
- C. Трихомоноз
- D. Балантидіаз
- E. Лямбліоз

4. У хворого з підозрою на протозойне захворювання досліджено пунктат лімфатичного вузла. В препаратах, забарвлених за Романовським-Гімзою, виявлено тільця напівмісячної форми із загостреним кінцем, блакитною цитоплазмою і ядром червоного

кольору. Які найпростіші виявлено в мазках цього хворого?

- A. Дерматотропні лейшманії
- B. Трипаносоми
- C. Малярійні плазмодії
- D*. Токсоплазми
- E. Вісцеротропні лейшманії

5. У жінки народилася хвора на токсоплазмоз дитина. Породілля вважає, що заразилася токсоплазмами від подруги, яка нещодавно також народила хвору дитину. Який механізм зараження людини на токсоплазмоз є неможливим в цій ситуації?

- A. Споживання немитих овочів і фруктів
- B. Пиття води, зараженої ооцитами
- C. Контакт із кішками
- D. Вживання напівсирого м'яса зараженої свійської тварини
- E*. Контакт із хворою людиною

6. Відомо, що деякі найпростіші можуть проникати від вагітної через плаценту до майбутньої дитини. Збудники якого захворювання можуть передаватися таким чином?

- A. Трихомоноз
- B. Амебіаз
- C. Лямбліоз
- D*. Токсоплазмоз
- E. Лейшманіоз

7. Часто в хворих при синдромі набутого імунodefіциту зустрічаються інші захворювання. Яке захворювання є асоційованим із цією хворобою?

- A. Урогенітальний трихомоноз
- B. Амебіаз
- C. Малярія
- D*. Гострий токсоплазмоз
- E. Кишковий трихомоноз

8. У жіночій консультації обстежено жінку, в якій було декілька спонтанних абортів. На підставі даних опитування, клінічного й епідеміологічного обстеження було запідозрено хронічну стадію набутого токсоплазмозу. Яке лабораторне дослідження найбільш ефективно для підтвердження чи спростування цього діагнозу?

- A. Мікроскопія мазка крові
- B*. Серологічні реакції
- C. Мікроскопія піхвового мазка
- D. Шкірно-алергічна проба
- E. Мікроскопія мазка фекалій

9. Пацієнту встановлено попередній діагноз “Набутий токсоплазмоз, гостра стадія”. Який біологічний матеріал потрібно дослідити для діагностики цього захворювання?

- A. Фекалії
- B*. Кров
- C. Сечу
- D. Дуоденальний вміст
- E. Харкотиння

Плоскі черви. Сисуни.

1. У пацієнта, який приїхав із Африки, з'явилася кров у сечі. При мікроскопії осаду сечі виявлено яйця овальної форми, жовтого кольору, зі шпичкою на одному з полюсів. Якому гельмінту належать ці яйця?

- A*. Шистосома
- B. Клонорх
- C. Парагонім
- D. Фасціола
- E. Опісторх

2. До лікарні потрапив хворий із Східного Сибіру зі скаргою на біль у печінці. У фекаліях виявлено яйця розміром до 30 мкм, які за формою нагадують огіркове насіння. Який попередній діагноз можна поставити цьому пацієнту?

- A*. Опісторхоз
- B. Гіменолепідоз
- C. Дікроцеліоз
- D. Теніаринхоз
- E. Парагонімоз

3. До лікаря звернувся чоловік 35-ти років зі скаргою на біль у ділянці печінки. З'ясовано, що він любить вживати недосмажену рибу. У фекаліях виявлено дрібненькі яйця коричневого кольору, овальної форми, з кришечкою. Який гельмінтоз найбільш імовірний у цього пацієнта?

- A*. Опісторхоз
- B. Парагонімоз
- C. Фасціольоз
- D. Шистосомоз
- E. Дікроцеліоз

4. У хворого, який приїхав із Далекого Сходу та вживав у їжу крабів, спостерігається сильний кашель, виділення кров'янистого харкотиння, в якому лабораторно було виявлено золотисто-брунатного кольору яйця з кришечкою на одному з полюсів. Яке захворювання можливе в цього хворого?

- A*. Парагонімоз
- B. Фасціольоз
- C. Шистосомоз
- D. Опісторхоз
- E. Дікроцеліоз

5. Чоловік, який проживає поблизу ставка та поливає городину водою з нього, часто вживає свіжі огірки, зірвані безпосередньо з грядки. Які личинки і якого гельмінта він може при цьому випадково проковтнути?

- A*. Адолескарії фасціоли
- B. Метацеркарії парагоніма
- C. Метацеркарії дікроцелія
- D. Метацеркарії опісторха
- E. Церкарії шистосоми

6. Для якого гельмінтозу характерна природна осередковість, пов'язана зі споживанням населенням річкової риби?

- A. Фасціольоз
- B*. Опісторхоз
- C. Дікроцеліоз
- D. Парагонімоз
- E. Шистосомоз

7. Рибалка наловив рибу з річки, трошки підсмажив її на вогнищі та з'їв майже напівсирою. Через кілька тижнів у нього з'явилися ознаки ураження печінки та підшлункової залози. Лабораторний аналіз фекалій виявив наявність дрібненьких яєць гельмінтів. На який трематодоз найімовірніше за все заразився цей рибалка?

- A*. Опісторхоз
- B. Дікроцеліоз
- C. Шистосомоз
- D. Фасціольоз
- E. Парагонімоз

8. При розтині трупа в печінці виявлено понад 200 дрібних гельмінтів розміром 4-13 мм, які мають на передньому кінці тіла дві присоски, а на задній частині – два гіллястих сім'яники. Який патологоанатомічний діагноз поставитиме лікар у цій ситуації?

- А. Фасціольоз
 В*. Опісторхоз
 С. Парагоніmoz
 D. Дікроцеліоз
 E. Шистосомоз
9. До лікаря звернувся чоловік зі скаргами на біль у грудях, підвищення температури, загальну слабкість, задишку та виділення харкотиння при кашлі. При опитуванні з'ясовано, що він любить споживати раків, крабів і креветок. Який попередній діагноз можна запідозрити?
 А. Фасціольоз
 В*. Парагоніmoz
 С. Опісторхоз
 D. Клонорхоз
 E. Дікроцеліоз
10. До приймального відділення інфекційної лікарні доставлено хворого зі скаргами на біль у правій половині живота. При огляді виявлено симптоми запалення жовчного міхура та жовчних протоків. При проведенні мікроскопічної діагностики встановлено лабораторний діагноз "Опісторхоз". Який механізм зараження?
 А. Пиття води зі стоячої водойми
 B. Купання у відкритій водоймі
 C. Вживання немитих овочів
 D. Вживання не проварених ракоподібних
 E*. Вживання не просмаженої риби
11. У хворого збільшена печінка, періодично спостерігаються приступи печінкових кольок, нудота, блювання та незначне підвищення температури. При трикратному мікроскопічному дослідженні фекалій виявлено овальні яйця яскраво-жовтого кольору з бугорком і кришечкою, розміром приблизно 140x70 мкм. Про яке захворювання йдеться?
 А*. Фасціольоз
 B. Парагоніmoz
 C. Опісторхоз
- D. Клонорхоз
 E. Дікроцеліоз
12. До лікаря звернувся чоловік, кішка якого заражена опісторхами. Він хоче знати, чи не загрожує захворювання членам його родини. Лікар дав негативну відповідь, що базується на способі зараження людини. Як відбувається зараження людини на цю хворобу?
 А. Через немиті овочі та фрукти
 B. При контакті з кішкою
 C. Через не просмажену свинину
 D. Через не просмажену яловичину
 E*. Через не просмажену рибу
13. Фасціольоз діагностується в Україні досить-таки часто. Як на цю хворобу заражається людина?
 А. При випадковому проковтуванні мурашок із їжею
 B*. При питті води зі стоячої водойми
 C. При вживанні малосольної риби
 D. При вживанні далекосхідних раків
 E. При вживанні свинини
14. Відомо, що риба родини коропових (вобла, сазан, плотва) є проміжним хазяїном деяких сисунів. На який трематодоз може заразитися людина при вживанні недостатньо просмаженої цієї риби?
 А. Фасціольоз
 B. Парагоніmoz
 C*. Опісторхоз
 D. Шистосомоз
 E. Дікроцеліоз
15. Мисливець літом, утамовуючи спрагу, напився сирієї води зі ставка. На який трематодоз він може заразитися?
 А. Опісторхоз
 B*. Фасціольоз
 C. Парагоніmoz
 D. Дікроцеліоз
 E. Клонорхоз
16. Туриста, який біля місяця перебував у одній із країн Східної Азії на відпочинку, було терміново госпіталізовано з підозрою на запалення легенів. При мікроскопічному дослідженні харкотиння та фекалій виявлено яйця легеневого сисуна. Під час вживання яких продуктів збудник цієї хвороби потрапив до організму хворого?
 А. Некип'яченої води
 B*. Термічно необроблених раків

- C. Термічно необробленої риби
- D. Сирих овочів і фруктів
- E. Термічно необробленої свинини

**Стьожкові черви.
Бичачий (неозброєний) і
свинячий (озброєний) ціп'яки.**

1. При розтині трупа жінки в тканинах головного мозку виявлено цистицерки, причиною смерті встановлено цистицеркоз мозку. Який паразит спричинив це захворювання?

- A*. *Taenia solium*
- B. *Taeniarhynchus saginatus*
- C. *Fasciola hepatica*
- D. *Hymenolepis nana*
- E. *Alveococcus multilocularis*

2. У лікарню поступив чоловік 35-ти років, який утратив зір на праве око. З анамнезу стало відомо, що він часто вживав недостатньо просмажений шашлик. Після рентгенологічного дослідження та проведення імунологічних реакцій лікар установив діагноз: «Цистицеркоз». Який гельмінт є збудником цього захворювання?

- A*. *Taenia solium*
- B. *Taeniarhynchus saginatus*
- C. *Diphyllobothrium latum*
- D. *Trichinella spiralis*
- E. *Trichocephalus trichiurus*

3. Хворий протягом трьох років безрезультатно лікувався з приводу значного зниження кислотності шлункового соку. Його пригнічувало з'явлення на білизні рухливих утворів, які самостійно виповзали з анального отвору. Який найбільш імовірний діагноз у цій ситуації?

- A. Гіменолепідоз
- B*. Теніаринхоз
- C. Теніоз
- D. Опісторхоз
- E. Цистицеркоз

4. При дегельмінтизації хворого виділився гельмінт білого кольору завдовжки 2 м. Тіло гельмінта

членисте, довжина члеників перевищує ширину. Виявлено маленьку голівку, на якій розташовано 4 присоски та віночок із гачків. Який це вид гельмінта?

- A. Бичачий ціп'як
- B*. Свинячий ціп'як
- C. Карликовий ціп'як
- D. Стьожак широкий
- E. Ехінокок

5. Хворий доставив у лікарню чотири членики невідомого йому гельмінта, які виявив випадково вранці на постільній білизні. Лікар-лаборант навіть не проводив дослідження цих члеників. Якому гельмінту належать ці членики?

- A*. Бичачий ціп'як
- B. Свинячий ціп'як
- C. Карликовий ціп'як
- D. Стьожак широкий
- E. Ехінокок

6. До лікарні доставлено хворого зі скаргами на загальну слабкість, запаморочення, розлади травлення, блювоту, нестерпний головний біль, біль при надавлюванні на повіки, інколи – епілептичні напади. При опитуванні було з'ясовано, що він споживав куплену в приватних осіб свинину, котра не пройшла ветеринарного контролю. Яке захворювання можна передбачити в цього пацієнта?

- A. Дифілоботріоз
- B*. Цистицеркоз
- C. Теніаринхоз
- D. Ехінококоз
- E. Альвеококоз

7. У фекаліях хворого з розладами травлення виявлено нерухливі зрілі членики гельмінта, матка яких має по 7-12 бічних відгалужень із кожного боку. Який це вид гельмінту?

- A. Ціп'як неозброєний
- B. Ехінокок
- C. Ціп'як карликовий
- D. Стьожак широкий
- E*. Ціп'як озброєний

8. Хвора звернулася до лікаря зі скаргами на з'явлення в фекаліях білих плоских рухливих утворів, які за зовнішнім виглядом нагадують локшину. При лабораторному обстеженні виявлено членики з такими особливостями: довгі, вузькі, з розміщеним поздовжньо каналом матки,

яка має по 17-35 бічних відгалужень із кожного боку. Який вид гельмінту паразитує в цієї жінки?

- A. Taenia solium
- B*. Taeniarhynchus saginatus
- C. Fasciola hepatica
- D. Diphyllbothrium latum
- E. Alveococcus multilocularis

9. У мусульманки при проведенні мікроскопічного дослідження періанального соскобу виявлено онкосфери тенїїд. Вона часто пробує сирий яловичий фарш, свинину ніколи в житті не вживала. Діагноз якого цестодозу поставить лікар-лаборант цій жінці?

- A. Ехінококоз
- B. Гіменолепідоз
- C*. Теніаринхоз
- D. Дифілоботріоз
- E. Теніоз

Карликовий цїп'як, ехінокок, альвеокок, стьожак широкий.

1. До лікаря звернулася хвора 34-х років зі скаргами на розлади травлення та біль у животі. При обстеженні виявлено різке зниження вмісту гемоглобіну в крові. З анамнезу з'ясовано, що, проживаючи на Далекому Сході, вона часто вживала мало просолену риб'ячу ікру. Аналогічний стан відмічено в деяких родичів, які проживають із нею. Яке захворювання найбільш імовірно в цієї жінки?

- A. Теніоз
- B*. Дифілоботріоз
- C. Трихінельоз
- D. Аскаридоз
- E. Ехінококоз

2. Під час проведення хірургічного втручання в печінці хворого виявлено дрібні пухирці маленьких розмірів із незначною кількістю рідини, які щільно прилягають один до одного. Який гельмінтоз виявився в цього хворого?

- A. Опісторхоз
- B*. Альвеококоз
- C. Клонорхоз
- D. Дікроцеліоз
- E. Фасціольоз

3. У м'язах тулубового відділу річкового окуня виявлено червоподібні личинки білуватого кольору, які мають на передньому розширеному кінці тіла дві видовжені складки; тіло личинок членисте, завдовжки 6 мм. На який цестодоз може захворіти людина, споживши цю рибу?

- A. Гіменолепідоз
- B. Теніаринхоз
- C*. Дифілоботріоз
- D. Теніоз
- E. Ехінококоз

4. Відомо, що риба є проміжним хазяїном для деяких гельмінтів. На який цестодоз може захворіти людина, споживаючи цю недостатньо термічно оброблену чи просолену рибу?

- A. Ехінококоз
- B. Гіменолепідоз
- C. Теніаринхоз
- D. Теніоз
- E*. Дифілоботріоз

5. До районного терапевта звернулася домогосподарка зі скаргами на ниючий біль у правому підребер'ї, що віддає в праву лопатку та попереk. При опитуванні жінки з'ясовано, що вона сама, а також її родина займається тваринництвом. Після клінічного обстеження лікар поставив попередній діагноз "Ехінококоз", який підтвердився при оперативному втручанні. Від яких тварин могла заразитися жінка найбільш ймовірно?

- A. Свиней
- B*. Собак
- C. Кроликів
- D. Кішок
- E. Корів

6. Родина, яка проживає в сільській місцевості в приватному будинку, має декількох собак. На який цестодоз можуть заразитися діти, граючи з цими тваринами?

- A. Альвеококоз
- B*. Ехінококоз
- C. Дифілоботріоз
- D. Гіменолепідоз
- E. Теніоз

7. При мікроскопічному дослідженні фекалій, які одержано після дегельмінтизації, виявлено вкриті слизом фрагменти членистого тіла, завдовжки приблизно 1,5-2,0 см і завширшки приблизно 0,5-0,6 см; ширина члеників перевищує довжину. Про яке захворювання йдеться?

- A. Гіменолепідоз
- B. Теніаринхоз
- C*. Дифілоботріоз
- D. Теніоз
- E. Цистіцеркоз

Власне круглі черви.

Аскарида, гострик, волосоголовець.

1. У хворого виявлено розлади травлення, болі в животі, слинотечу тощо. Подібні прояви в нього спостерігалися й раніше. При лабораторній діагностиці в фекаліях виявлено яйця овальної форми, вкриті горбкуватою оболонкою. Яка можлива причина розладів здоров'я в нього?

- A. Трихоцефальоз
- B*. Аскаридоз
- C. Дифілоботріоз
- D. Фасціольоз
- E. Ентеробіоз

2. У лабораторії при мікроскопії харкотиння хворого на пневмонію випадково виявлено личинки, при аналізі крові – еозинофілію. Який гельмінтоз можна запідозрити в цього хворого?

- A. Ентеробіоз
- B. Парагоніоз
- C*. Аскаридоз
- D. Опісторхоз
- E. Трихоцефальоз

3. До педіатра звернулася мати з дитиною, на білизні якої вона виявила маленьких білих черв'ячків ниткоподібної форми із загостреними кінцями, завдовжки приблизно 1 см. За розповіддю матері, дитина неспокійно спить, уві сні скрегоче зубами та часто розчухує ділянку анального отвору.

Який вид гельмінта визначить лікар у цьому випадку?

- A*. Гострик
- B. Аскарида
- C. Волосоголовець
- D. Трихінела
- E. Кривоноголовка

4. Дитина 10-ти років скаржиться на слабкість, нудоту, дратівливість тощо. На білизні знайдено гельмінти білого кольору завдовжки 5-10 мм. При мікроскопії зіскрібка з періанальних складок виявлено безкольорові яйця несиметричної форми. Який гельмінт паразитує в цієї дитини?

- A. Трихінела
- B*. Гострик
- C. Волосоголовець
- D. Аскарида
- E. Кривоноголовка

5. У хворой дитини періодично з'являються рідкі випорожнення, іноді – біль в животі, нудота й блювота. Зі слів матері, одного разу в дитини з блювотними масами виділився гельмінт веретеноподібної форми розміром приблизно 20 см. Який гельмінт паразитує в цієї дитини?

- A*. Аскарида
- B. Кривоноголовка
- C. Ришта
- D. Волосоголовець
- E. Трихінела

6. Дівчину 15-ти років доставлено в лікарню з симптомами запалення червоподібного відростку. Лабораторний аналіз крові виявив ознаки анемії. В фекаліях знайдено яйця гельмінта, які мають лимоноподібну форму, розміром 50x30 мкм, із «пробочками» на полюсах. Який вид гельмінта паразитує в цієї хворой?

- A. Анкілостома
- B. Гострик
- C. Карликовий цип'як
- D. Ехінокок
- E*. Волосоголовець

7. При дегельмінтизації в хворого виділилися круглі черви до 4 см завдовжки, які мають характерний волосоподібний передній кінець тіла, задня частина самців спірально закручена. Який це гельмінт?

- A. Гострик
- B. Аскарида
- C. Анкілостома

- D*. Волосоголовець
E. Трихінела
8. У клініку поступив хворий із ознаками спазматичної кишкової непрохідності. При наданні йому медичної допомоги з кишечнику виділено гельмінтів розміром від 25 до 40 см, яких лікарі віднесли до класу власно круглих червів. Які це гельмінти?
- A*. Аскариди
B. Кривоголовки
C. Вугриці кишкові
D. Гострики
E. Волосоголовці
9. До лікарні звернувся хворий зі скаргами на розлади травлення та дефекації, нудоту і болі в епігастральній ділянці. При лабораторному обстеженні встановлено трихоцефальоз. При вживанні яких продуктів міг заразитися цей хворий?
- A*. Немитих овочів і фруктів
B. Погано просмаженої свинини
C. Молочних продуктів
D. Погано просмаженої яловичини
E. В'яленої риби
10. У 5-ти річної дівчинки виявлено стійкий алергічний синдром невідомої етіології в поєднанні з ураженням легень. Проведене дослідження дало змогу діагностувати аскаридоз. Який чинник сприяє поширенню цього гельмінтозу в популяціях людей?
- A*. Забруднені ґрунтом руки
B. Сире молоко
C. Не просмажена яловичина
D. Не просмажена свинина
E. Не просмажена риба
11. Після операції з приводу апендициту в червоподібному відростку хворого виявлено гельмінтів білого кольору завдовжки приблизно 40 мм, задній кінець яких розширений, передній – ниткоподібний. При овоскопії фекалій виявлено яйця

лимоноподібної форми розміром близько 50х30 мкм із характерними пробками на полюсах. Який гельмінт спричинив апендицит у цього хворого?

- A. Аскарида
B. Гострик
C*. Волосоголовець
D. Трихінела
E. Ришта

12. Хлопчик 10-ти років скаржиться на слабкість, нудоту та дратівливість. На білизні знайдено гельмінтів білого кольору завдовжки приблизно 1 см. При мікроскопії зіскобу з періанальних складок виявлено безбарвні яйця несиметричної форми. Який діагноз встановить лікар?

- A. Аскаридоз
B*. Ентеробіоз
C. Трихоцефальоз
D. Трихінельоз
E. Анкілостомоз

13. У харкотинні хворої, яка перебуває в інфекційному відділенні з попередньо діагностованою пневмонією, було виявлено личинки нематоди. Який це гельмінт?

- A*. Аскарида
B. Гострик
C. Волосоголовець
D. Анкілостома
E. Трихінела

14. Відомі випадки, коли хвора на нематодоз дитина є джерелом повторного зараження самої себе збудником того самого захворювання. При якому гельмінтозі це можливо?

- A. Дракункульоз
B*. Ентеробіоз
C. Ехінококоз
D. Аскаридоз
E. Трихоцефальоз

Анкілостома, некатор, трихінела, вугриця кишкова, ришта, філярії.

1. У лікарню поступив хворий із попереднім діагнозом «Трихінельоз». Споживання якої їжі могло спричинити це захворювання?

- A*. Свинини
B. Яловичини
C. Риби
D. Раків і крабів
E. Немитих овочів і фруктів

2. У мисливця, який вживав м'ясо дикого кабана, через 10 днів підвищилася температура, сильно набрякли обличчя та повіки, з'явилася ригідність жувальних м'язів, унаслідок чого він не міг зводити щелепи. При біопсії литкових м'язів виявлено вкриті капсулами спірально закручені личинки. Про яке захворювання йдеться?

- A. Гіменолепідоз
- B. Ентеробіоз
- C. Трихоцефальоз
- D. Аскаридоз
- E*. Трихінельоз

3. Чоловік протягом 3-х років працював у одній із африканських країн. Через місяць після переїзду в Україну він звернувся до офтальмолога зі скаргами на болі в очах, набряки повік, слъзоточивість і тимчасове погіршення зору. Під кон'юнктивою виявлено гельмінти розміром 30-50 мм, із подовженим ниткоподібним тілом. Який діагноз можна запідозрити?

- A. Аскаридоз
- B. Трихоцефальоз
- C. Дифілоботріоз
- D. Ентеробіоз
- E*. Філяріоз

4. Хворий звернувся до лікаря зі скаргами на загальну слабкість, головний біль, нудоту, блювоту, рідкі випорожнення з домішками слизу та крові. При мікроскопії дуоденального вмісту і при дослідженні свіжих фекалій виявлено рухливі личинки. Який найбільш імовірний діагноз?

- A. Трихоцефальоз
- B. Дракункульоз
- C. Ентеробіоз
- D. Анкілостомоз
- E*. Стронгілоїдоз

5. При обстеженні працівників шахти, які скаржаться на головний біль, загальну слабкість і розлади травлення виявлено дрібні виразки на нижніх кінцівках. Встановлено, що вони

викликані проникненням личинок деяких гельмінтів. Для якого гельмінтозу характерні ці ознаки?

- A*. Анкілостомоз
- B. Дікроцеліоз
- C. Аскаридоз
- D. Трихінельоз
- E. Теніаринхоз

6. До лікарні поступив пацієнт зі скаргами на головний біль, біль у м'язах під час руху, біль при ковтанні, жуванні й обертанні очей, загальну слабкість, лихоманку, набряки обличчя та повік. При опитуванні хворого з'ясовано, що він вживав свинину, не перевірену ветеринарною інспекцією. Який гельмінтоз можна запідозрити в цього хворого?

- A. Аскаридоз
- B*. Трихінельоз
- C. Трихоцефальоз
- D. Ентеробіоз
- E. Анкілостомоз

7. До лікаря звернулися кілька жителів одного села з однаковими симптомами: набряки повік і обличчя, сильний м'язовий біль, лихоманка та болі в голові. Усі хворі три тижні тому були гостями на весіллі, де подавали страви зі свинини. Лікар запідозрив трихінельоз. Який метод допоможе підтвердити цей діагноз?

- A. Овоскопія
- B*. Імунологічний
- C. Загальний аналіз крові
- D. Аналіз сечі
- E. Аналіз харкотиння

8. Відомо, що деякі члени експедицій в Арктику гинули від гельмінтозу. Який гельмінт міг викликати масову гибель людей у цих умовах?

- A. Аскарида
- B. Гострик
- C. Волосоголовець
- D*. Трихінела
- E. Ришта

9. До лікарні поступив хворий зі скаргами на головний біль, біль у м'язах під час руху, при ковтанні та жуванні, загальну слабкість, підвищення температури до 40° С, набряки обличчя та повік. При опитуванні хворого з'ясувалося, що він вживав свинину куплену в приватних осіб, а не на ринку. Який гельмінтоз можна запідозрити в цього хворого?

- A. Некатороз
- B. Анкілостомоз
- C*. Трихінельоз
- D. Теніаринхоз
- E. Дракункульоз

**Методи лабораторної
діагностики гельмінтозів.**

1. У фекаліях хворого з розладами травлення виявлено нерухливі зрілі членики гельмінта, матка яких має по 7-12 бічних відгалужень із кожного боку. Який це вид гельмінту?
  - A. Ціп'як неозброєний
  - B. Ехінокок
  - C. Ціп'як карликовий
  - D. Стьожак широкий
  - E*. Ціп'як озброєний
2. При дегельмінтизації в хворого виділилися довгі фрагменти гельмінта, що має членисту будову. Ширина члеників перевищує довжину, в центрі члеників розташовано утвір розеткоподібної форми. Який це вид гельмінту?
  - A. Альвеокок
  - B. Карликовий ціп'як
  - C*. Стьожак широкий
  - D. Озброєний ціп'як
  - E. Неозброєний ціп'як
3. При мікроскопії мазка фекалій школяра виявлено яйця жовто-брунатного кольору, з горбкуватою оболонкою. Якому виду гельмінту належать ці яйця?
  - A*. Аскарида
  - B. Гострик
  - C. Волосоголовець
  - D. Ціп'як карликовий
  - E. Стьожак широкий
4. Хвора звернулася до лікаря зі скаргами на з'явлення в фекаліях білих плоских рухливих утворів, які нагадують локшину. При лабораторному дослідженні виявлено членики з такими особливостями: довгі, вузькі, з розміщеним поздовжньо каналом матки, яка має по

- 17-35 бічних відгалужень із кожного боку. Який вид гельмінту паразитує в цієї жінки?
  - A. Taenia solium
  - B*. Taeniarhynchus saginatus
  - C. Fasciola hepatica
  - D. Diphyllbothrium latum
  - E. Alveococcus multilocularis
5. При мікроскопії зіскрібку з періанальних складок виявлено безкольорові яйця, які мають форму несиметричних овалів, розміром 50x23 мкм. Про який вид гельмінта йдеться?
  - A*. Гострик
  - B. Волосоголовець
  - C. Аскарида
  - D. Кривоголовка
  - E. Ціп'як карликовий
6. За результатами овоскопії лікар упевнився, що в хворого трихоцефальоз. Які характерні риси будови яєць цього паразита?
  - A*. Два коркоподібні утвори на полюсах
  - B. Несиметричні, прозорі
  - C. Оболонка радіально посмугована
  - D. На одному з полюсів є кришечка
  - E. Зовнішня оболонка зморшкувата
7. При овоскопії слизу з періанальних складок виявлено безкольорові несиметричні яйця розміром приблизно 60x35 мкм, в яких видно рухливу живу личинку. Якому круглому черву належать ці яйця?
  - A. Аскарида
  - B*. Гострик
  - C. Волосоголовець
  - D. Анкілостома
  - E. Некатор
8. При мікроскопічному дослідженні мазка фекалій школярки 12-ти років виявлено яйця гельмінтів коричневого кольору, розміром приблизно 70x40 мкм, вкриті декількома оболонками, причому зовнішня – горбкувата. Якій нематоді належать ці яйця?
  - A*. Аскарида
  - B. Гострик
  - C. Волосоголовець
  - D. Анкілостома
  - E. Некатор
9. У чотирирічного хлопчика педіатр запідозрив ентеробіоз. Яке лабораторне дослідження він повинен призначити для діагностики цього захворювання в даному випадку?

- A. Гельмінтоскопія фекалій
 B. Лярвоскопія фекалій
 C. Овоскопія фекалій
 D. Овоскопія сечі
 E*. Овоскопія періанального слизу
10. На підставі опитування хворого лікар встановив попередній діагноз “Парагоніоз”. Яке лабораторне дослідження доцільно призначити в цьому випадку?
 A. Лярвоскопія дуоденального вмісту
 B. Овоскопія періанального слизу
 C. Гельмінтоскопія фекалій
 D. Овоскопія сечі
 E*. Овоскопія харкотиння
11. При збиранні анамнезу (опитуванні) хворого лікар запідозрив дифілоботріоз. Дослідження якого біологічного матеріалу необхідно провести для лабораторного підтвердження цього діагнозу?
 A. Сеча
 B*. Фекалії
 C. Дуоденальний вміст
 D. М’язи
 E. Періанальний слиз
12. Лікар-інфекціоніст запідозрив у хворого трихінельоз. За допомогою якого найбільш ефективного методу можна підтвердити цей діагноз?
 A*. Імунологічний
 B. Рентгенологічний
 C. Гельмінтоскопія
 D. Овоскопія
 E. Лярвоскопія
13. У дитячому садку для діагностики гельмінтозів у дітей нерідко використовують метод липкої стрічки (“скотчу”, за Грехем). Який гельмінтоз найзручніше діагностувати таким способом?
 A. Аскаридоз
 B*. Ентеробіоз
 C. Теніоз
 D. Гіменолепідоз
 E. Опісторхоз

14. У мусульманки при мікроскопічному дослідженні періанального соскобу виявлено онкосфери теніїд. Вона часто пробує сирий яловичий фарш. Свинину ніколи в житті не вживала. Діагноз якого цестодозу поставить лікар-лаборант?

- A. Ехінококоз
 B. Гіменолепідоз
 C*. Теніаринхоз
 D. Дифілоботріоз
 E. Теніоз

Членистоногі. Павукоподібні. Павуки, кліщі.

1. До лікаря звернувся юнак 16-ти років зі скаргами на свербіж між пальцями рук і на животі, яке посилювалося вночі. При огляді на шкірі виявлено тоненькі смужки сірого кольору та дрібненький висип. Який найбільш імовірний збудник цієї хвороби?
 A. *Dermacentor pictus*
 B. *Ixodes persulcatus*
 C. *Ixodes ricinus*
 D. *Ornithodoros papillipes*
 E*. *Sarcoptes scabiei*
2. До клініки звернувся чоловік 40 років, який проживає в глинобитному будинку. В щілинах помешкання він виявив членистоногих із овальним видовженим тілом і дещо загостреним переднім кінцем темно-синього кольору. Ротові органи розташовані в заглибленні на черевній поверхні тіла. Чотири пари ходильних кінцівок, на рівні першої пари розміщений статевий отвір. Який вид виявлених чоловіком членистоногих?
 A. *Dermacentor pictus*
 B. *Ixodes persulcatus*
 C. *Ixodes ricinus*
 D*. *Ornithodoros papillipes*
 E. *Sarcoptes scabiei*
3. При обстеженні хворого встановлено діагноз: «Кліщовий поворотний тиф». Через укуси якого кліща міг заразитися цей хворий?
 A*. Селищного кліща
 B. Кліща роду *Sarcoptes*
 C. Тайгового кліща
 D. Гамазового кліща
 E. Собачого кліща

4. Відпочиваючи на дачі, хлопчик знайшов павука з такими морфологічними особливостями: довжина – 2 см, кругле черевце чорного кольору, на спинному боці видно червоні плямки в два ряди, чотири пари членистих кінцівок вкриті дрібними чорними волосками. Який це вид членистоногого?

- A*. Каракурт
- B. Кліщ
- C. Тарантул
- D. Скорпіон
- E. Фаланга

5. У хворого на обличчі виявлено вугри. При мікроскопії зіскрібків із уражених ділянок знайдено живих членистоногих розміром 0,2-0,5 мм, які мають витягнуту червоподібну форму, чотири пари коротких кінцівок, що розташовані в середній частині тіла. Який лабораторний діагноз установить лікар у цьому випадку?

- A. Міаз
- B*. Демодекоз
- C. Короста
- D. Педикульоз
- E. Фтиріоз

6. Під час експедиції до Середньої Азії студенти знайшли членистоногого завдовжки 7 см. Його тіло поділено на головогруді з чотирма парами ходильних ніжок і сегментоване черевце, на останньому сегменті якого є дві отруйні залози, що відкриваються отворами на кінці гачкоподібного жала. Встановлено, що ця тварина є нічним хижаком і отруйною для людини. Яку тварину виявили учасники цієї експедиції?

- A*. Скорпіона
- B. Фалангу
- C. Кліща
- D. Павука
- E. Блоху

7. При обстеженні пацієнта, який проживав на Уралі, встановлено діагноз «Тайговий енцефаліт». Через укуси яких членистоногих збудники

цього захворювання могли потрапити до організму хворого?

- A. *Phlebotomus papatasi*
- B. *Stomoxys calcitrans*
- C. *Ornithodoros papillipes*
- D. *Ixodes ricinus*
- E*. *Ixodes persulcatus*

8. До лікаря звернувся юнак 16-ти років зі скаргами на сильне нестерпне свербіння шкіри між пальцями рук і на животі, котре значно підсилювалося вночі. При огляді на його шкірі виявлено тоненькі смужки брудно-сірого кольору та дрібненький висип. Який збудник цього захворювання?

- A. *Ixodes ricinus*
- B*. *Sarcoptes scabiei*
s. *Acarus siro*
- C. *Ornithodoros papillipes*
- D. *Dermacentor pictus*
- E. *Demodex folliculorum*

9. На кам'янистому березі лиману в Саратовському районі Одеської області відпочиваючого вкусив чорний павук невеликих розмірів. Одразу після цього він відчув сильний біль у правому стегні, який незабаром значно посилювався, розповсюдився по всій нижній кінцівці та нижній правій половині живота, з'явилися нездужання, прискорене серцебиття, нудота, блювання тощо. Яке павукоподібне вкусило чоловіка?

- A*. Каракурт
- B. Тарантул
- C. Тайговий кліщ
- D. Селищний кліщ
- E. Пташиний кліщ

10. До лікаря звернулася семикласниця зі скаргами на сверблячку між пальцями нижніх кінцівок і пахвових западин. Уражена шкіра розчухана, на ній виявлено вузькі звивисті білувато-брудного кольору смужки, що нагадують загоєні подряпини. Яке лабораторне дослідження необхідно провести для підтвердження діагнозу?

- A. Мікроскопія мазка крові
- B. Шкірно-алергічна проба
- C. Серологічні реакції
- D. Дослідження вмісту сільних і волосяних фолікулів
- E*. Вилучення кліща голкою зі сліпого кінця його ходу

**Двокрилі комахи.
Мухи, комарі, москіти.**

1. При огляді хворого з ранами, які кровоточать, лікар виявив пошкодження м'яких тканин личинками, а також локальні місця нагноєння та встановив діагноз: «Облігатний м'яз». Личинки яких комах є збудниками цього хворобливого стану людини?
  - A*. Вольфартові мухи
  - B. Осінні мухи-жигалки
  - C. Мухи це-це
  - D. Хатні мухи
  - E. «Поцілункові» клопи
2. Гризуни є резервуарними хазяями збудників лейшманіозів – природно-осередкових захворювань, які передаються трансмісивно. Укусу яких членистоногих потрібно уникати людині, яка потрапила в осередок лейшманіозів?
  - A. Блохи
  - B. Кровосисні мухи
  - C. Комарі
  - D. Кліщі
  - E*. Москіти
3. До лікаря звернувся робітник тваринницької ферми, в якого на волосистій частині голови утворилася рана, на її дні – некротична тканина. При проведенні первинної обробки рани лікар витягнув червоподібних личинок розміром приблизно 1 мм. Личинок яких членистоногих виявив лікар?
  - A. Селищні кліщі
  - B. Піщані блохи
  - C. Головні воші
  - D*. Вольфартові мухи
  - E. Постільні клопи
4. Одного з учасників геолого-розвідувальної експедиції до необжитих екваторіальних саван вкусила муха це-це. На яке захворювання він може захворіти?
  - A*. Африканський трипаносомоз
  - B. Південноамериканський трипаносомоз
  - C. Шкірний лейшманіоз
  - D. Вісцеральний лейшманіоз
  - E. Весняно-літній енцефаліт
5. Чоловік перебуває в осередку дерматотропного лейшманіозу. Щеплення проти цієї хвороби проведено не було через наявність медичних протипоказань. Укусів яких комах йому потрібно уникати?
  - A. Бліх
  - B*. Москітів
  - C. Клопів
  - D. Комарів
  - E. Мух це-це
6. У хворого відмічається стан, що супроводжується незначним підвищенням температури, загальною слабкістю, гострим болем у животі, частими рідкими випороженнями (до 10-12 разів на добу), з домішками слизу та крові. При мікроскопічному дослідженні фекалій виявлено найпростіших розміром близько 40 мкм, цитоплазма яких містить фагоцитовані еритроцити. Встановлено діагноз “Амебіаз (амебна дизентерія)”. Яка комаха може бути механічним переносником найпростіших-збудників цього захворювання?
  - A. Осіння муха-жигалка
  - B. Лобкова воша
  - C*. Хатня муха
  - D. Людська блоха
  - E. Немалярійний комар
7. У стародавній Персії застосовували жорстоке покарання злочинців – жертву протягом кількох днів піддавали з'їданню живою мільйонами личинок мух. Личинок яких мух використовували задля страти?
  - A. Кімнатні
  - B. Осінні жигалки
  - C. Це-це
  - D. Домові
  - E*. Вольфартові
8. Паразитолог П. О. Петрищева, вивчаючи фауну Середньої Азії, виявила москітів, які вдень ховалися в норах гризунів (піщанок, бабаків тощо), де й відбувалося їх розмноження. На людей вони нападали увечері та вночі. Яких збудників хвороб вони переносять?
  - A. Сибірки

- В*. Лейшманіозів
- С. Малярії
- Д. Чуми
- Е. Висипного тифу

**Комахи – ектопаразити людини.
Воші, блохи, клопи.**

1. Дитина скаржитья на свербіж потиличної та скроневих ділянок голови. При огляді дитини мати виявила н шкірі голови поверхневі виразки внаслідок розчухів, на волоссі – гниди білого кольору. Який збудник цього патологічного стану дитини?

- А*. Воша головна
- В. Блоха людська
- С. Воша лобкова
- Д. Муха вольфартова
- Е. Воша одержна

2. Мати хлопчика, який повернувся з літнього табору, виявила на його одязі дрібних комах білуватого кольору завдовжки приблизно 3 мм. Яка назва цих паразитів?

- А*. *Pediculus humanus humanus*
- В. *Phthirus pubis*
- С. *Pulex irritans*
- Д. *Cimex lectularius*
- Е. *Blattella germanica*

3. На звірофермах і в зоопарках працівників, які доглядають за тваринами, нерідко кусають блохи. Збудників якого захворювання можуть переносити ці паразити?

- А*. Чуми
- В. Холери
- С. Висипного тифу
- Д. Дизентерії
- Е. Поворотного тифу

4. До лікарні звернулися працівники з приводу того, що на тілі ними виявлено безкрилих комах, сірого кольору, завдовжки приблизно 3 мм, які викликали неприємне подразнення при повзанні по шкірі, а в місцях укусів виникали свербіж, біль, папули синього кольору, крововиливи, в окремих із них підвищувалася

температура тіла. Яке захворювання найбільш імовірно в цих працівників?

- А*. Педикульоз
- В. Фтиріоз
- С. Короста
- Д. Міаз шкірний
- Е. Демодекоз

5. При медичному огляді юнаків у військовому комісаріаті в одного з них під пахвами було виявлено комах розміром приблизно 1,5 мм із коротким широким тілом, вкритим волосками. Які це комахи?

- А. Воші головні
- В. Блохи людські
- С*. Воші лобкові
- Д. Клопи постільні
- Е. Воші одержні

6. У лікарню поступив хворий із високою температурою тіла, маренням і розчухами шкіри голови. При огляді на її волосистій частині виявлено комах сірого кольору, довжиною приблизно 3 мм, зі сплюснутим тілом і трьома парами кінцівок. На волоссі також видно білого кольору блискучі яйця. Який діагноз установить лікар у цій ситуації?

- А. Короста
- В. Демодекоз
- С. Фтиріоз
- Д*. Педикульоз
- Е. Міаз

7. Восьмирічна дівчинка скаржитья на свербіж шкіри голови. При огляді виявлено місця, котрі розчухано до поверхневих виразок, білі яйця. Які комахи є збудниками хвороби?

- А*. Воші головні
- В. Клопи постільні
- С. Воші лобкові
- Д. Блохи людські
- Е. Воші одержні

8. У дитячому садку при обстеженні дітей в одного хлопчика на волосистій частині голови виявлено овальні блискучі білого кольору утвори завдовжки приблизно 0,8 мм. Що саме виявлено в цієї дитини?

- А. Воші головні
- В*. Яйця (гниди) головних вошей
- С. Воші одержні
- Д. Яйця (гниди) одержних вошей

Е. Воші лобкові

9. Чуму відносять до числа карантинних інфекцій, на котрі всесвітньо розповсюджуються “Правила санітарної охорони сухопутних, водних і повітряних кордонів”. Ці “Правила” забезпечують створення ефективних перепон на всіх можливих шляхах розповсюдження цієї хвороби. Яких комах потрібно знищувати згідно до цих “Правил”?

- А. Воші
- В*. Блохи
- С. Клопи
- Д. Мухи
- Е. Комарі

10. Прозектори Одеської міської клінічної лікарні Г. М. Мінх і Й. Й. Мочутковський провели героїчні жертвоні дослідження з самозараження відповідно поворотним і висипним епідемічним тифом. Вони припустили, що невідомі на той час збудники цих інфекційних хвороб (відповідно спірохети Обермейера та рикетсії Провачека) знаходяться в крові хворих людей. Пізніше французький вчений Шарль Ніколь довів, що переносниками збудників цих епідемічних хвороб є комахи. Які саме?

- А. Комарі немаларійні
- В. Москіти
- С. Блохи щурячі
- Д. Клопи постільні
- Е*. Воші одяжні

11. Директор Празького зоопарку Станек, перебуваючи у відрядженні до Бразилії, спостерігав за поведінкою тріатомового (“поцілункового”) клопа. Опісля того, як комахи кусають людину в червону кайму верхньої губи, вони розвертаються на 180° та випускають краплю фекалій у ранку від укусу. На яку хворобу може заразитися людина?

- А*. Трипаносомоз
- В. Туляремію
- С. Поворотний тиф

- Д. Чуму
- Е. Висипний тиф

Хордові. Філогенез зовнішніх покривів, скелету, дихальної та кровоносної систем хребетних.

1. Під час розтину мертвнонародженої дитини поряд із іншими виявлено й таку природжену ваду: серце трикамерне з одним нерозділеним тонкостінним шлуночком конусоподібної форми та двома ще більш тонкостінними передсердями. Від правої сторони основи шлуночка відходить єдиний артеріальний стовбур. В якого класу хребетних описана будова серця є в нормі?

- А. Круглоротих
- В. Риб
- С. Земноводних
- Д*. Плазунів
- Е. Птахів

2. В ембріогенезі людини, як і абсолютної більшості хребетних, закладається шість пар зябрових артерій, із яких найбільшого розвитку досягають судини четвертої пари. Яка судина людини гомологічна цій парі артеріальних дуг?

- А. Сонна артерія
- В*. Ліва дуга аорти
- С. Права дуга аорти
- Д. Легеневий стовбур
- Е. Верхня порожнинна вена

3. При обстеженні дівчинки тижневого віку виявлено незарощення перетинки між шлуночками, викид крові відбувається зліва направо, наслідком чого є підвищення тиску в легеневому стовбурі. Було встановлено діагноз “Дефект міжшлуночкової перетинки”, що є показанням для оперативного втручання. В якого класу хребетних серцево-судинна система має таку будову?

- А. Круглоротих
- В. Риб
- С. Земноводних
- Д*. Плазунів
- Е. Птахів

4. Патологоанатомічне дослідження новонародженого виявило наявність багатьох вад розвитку і, в тому числі, – двохкамерного серця (тобто відсутність міжпередсердної та міжшлуночкової перетинки). В якого класу

хребетних серце має описану будову?

- A. Круглоротих
- B. Риб
- C*. Земноводних
- D. Плазунів
- E. Птахів

5. У піврічної дівчинки виявлено застійні явища в легенях, при ангіографії – зв'язок між коренем аорти та легеневою артерією. У нормі такий зв'язок існує в деяких груп земноводних і плазунів. Як називається ця природжена вада розвитку?

- A. Дефект міжшлуночкової перетинки
- B. Дефект міжпередсердної перетинки
- C*. Незарощення боталової протоки
- D. Персистування правої дуги аорти
- E. Транспозиція судин

6. У пологовому будинку народилася дитина з симптомами порушення ковтання та приступами утрудненого дихання, “виючого” кашлю, хрипоти, задухи, що обумовлено здавленням трахеї та стравоходу. Лікар запідозрив, що це пов'язано з природженим порушенням розвитку магістральних артеріальних судин. Яка це природжена вада розвитку?

- A. Відкрита боталова протока
- B. Звуження легеневого стовбура
- C. Правозміщення устя аорти
- D. Шийна ектопія серця
- E*. “Аортальне кільце”

7. У пологовому будинку народилася дівчинка з двома дугами аорти, що пов'язано з порушенням редукції однієї з них (правої). Ця природжена вада онтофілогенетично обумовлена. Які хребетні мають таку судинну систему?

- A. Круглороті
- B. Риби
- C*. Плазуни

- D. Птахи
- E. Ссавці

8. При патологоанатомічному розтині новонародженого виявлено порушення диференціювання в нього первинного ембріонального стовбура, наслідком чого стало аномальне відходження судин: аорти від правого шлуночка, легеневого стовбура – від лівого шлуночка. Як називається ця природжена вада?

- A. Збереження верхніх порожнинних вен
- B*. Транспозиція судин
- C. Збереження первинного стовбура
- D. Збереження обох дуг аорти
- E. Незарощення боталової протоки

9. У новонародженого порушено процес ковтання та відмічаються ознаки утрудненого дихання. Дослідженнями виявлено, що в нього збереглися дві дуги аорти: одна з них (більш тонка) охоплює трахею та стравохід справа, друга (більш товста) – зліва, внаслідок чого ці органи опинилися в своєрідному “кільці”. Ця природжена вада розвитку серця одержала назву “аортальне кільце”. Редукція якої пари артеріальних дуг не відбулася в ембріогенезі цієї дитини?

- A. Третьої
- B. Четвертої лівої
- C*. Четвертої правої
- D. П'ятої
- E. Шостої

10. У тримісячної дівчинки не відбулося заростання артеріальної (боталової) протоки, котра зберігається приблизно 8 тижнів після народження. Внаслідок цього підвищився тиск у малому (легеневому) колі кровообігу, розширився правий шлуночок, розвинувся застій крові в легенях і, як наслідок, виникла застійна серцева недостатність. В якого класу хребетних ця протока функціонує в нормальному стані?

- A. Круглоротих
- B. Риб
- C*. Хвостатих земноводних
- D. Безхвостих земноводних
- E. Птахів

11. Народилася дитина з порушенням дихання внаслідок здавлення трахеї та частково – стравоходу. При проведенні рентгенологічного дослідження виявлено: ліва дуга аорти відсутня, друга судина бере початок із лівого шлуночка та

повертає вправо. Яка з пар артеріальних дуг зазнала вади розвитку в цьому випадку?

- A. Третя
- B*. Четверта ліва
- C. Четверта права
- D. П'ята
- E. Шоста

12. У пологовому будинку народилася дівчинка, яка при першому ж кормлінні захлинулася молоком. Рентгенологічне дослідження виявило зв'язок між стравоходом і трахеєю. Цей стан дитини потребує невідкладного оперативного втручання. Яку назву отримала ця природжена вада розвитку?

- A. Звуження стравоходу
- B. Непрохідність стравоходу
- C. Звуження трахеї
- D. Глотково-трахеальний свищ
- E*. Трахео-стравохідний свищ

13. У новонародженого виявлено множинні вади розвитку дихальної та травної систем, які розвиваються з переднього відділу травної трубки, тобто мають спільне походження. Яка з цих природжених вад розвитку обумовлена онтофілогенетично?

- A. Звуження трахеї
- B. Звуження стравоходу
- C. Непрохідність стравоходу
- D. Глотково-стравохідний свищ
- E*. Трахео-стравохідний свищ

14. У тварин перший (атлант) і другий (епістофей) хребці шийного відділу хребта, зростаючись, утворюють зубоподібний відросток. Більша частина ребер грудного відділу зростається з грудиною, формуючи грудну клітину. Поперековий відділ слабо відмежований від грудного, а в крижовому відділі хребта два хребця. До якого класу хребетних відноситься ця група тварин?

- A. Круглоротих
- B. Риб
- C. Земноводних
- D*. Плазунів

E. Птахів

15. У чотирирічної дівчинки до складу великого пальця (pollex) кисті входить замість двох три кісточки. Подібну будову pollex мають земноводні та плазуни. Як називається ця природжена аномалія розвитку?

- A. Брахідактилія
- B. Полідактилія
- C. Олігодактилія
- D*. Поліфалангія
- E. Синдактилія

16. У новонародженої виявлено роздвоєння кінчика язика як наслідок незрощення його парних зачатків в ембріогенезі. У представників якого класу хребетних описана ситуація зустрічається в нормі?

- A. Круглоротих
- B. Риб
- C. Земноводних
- D*. Плазунів
- E. Птахів

17. Наявність сліпої кишки дозволяє значно розширити раціон харчування, в тому числі – використовувати рослинну їжу, перетравлення якої потребує активної участі симбіотичних мікроорганізмів і найпростіших. У представників якого класу хребетних цей відділ кишечника з'являється вперше?

- A. Круглоротих
- B. Риб
- C. Земноводних
- D*. Плазунів
- E. Птахів

18. У новонародженої виявлено 5 пар сосків молочних залоз (політелія), яка хоч і має суто косметичне значення, проте, стурбувала батьків. Лікар пояснив, що на початку ембріогенезу відбувається закладка 5-ти пар сосків, 4 з яких редууються до народження дитини. З порушенням якої закладки пов'язана ця природжена вада розвитку?

- A. Дерматому
- B. Міотому
- C. Склеротому
- D. Спланхнотому
- E*. Ектодерми

19. У новонародженого все тіло вкрите волоссям (гіпертрихоз). Лікар-генетик визначив, що ця вада в родоводі родини проявлялася за материнською

лінією. Вона пов'язана з тим, що на стадії органогенезу закладається велика кількість волосяних фолікулів, проте, пізніше в процесі ембріогенезу відбувається редукція більшої їх частини. Причиною виникнення цієї вади є порушення редукції зайвої кількості цих структур. Порушенням якої закладки є ця природжена вада розвитку?

- A*. Ектодерми
- B. Ентодерми
- C. Спланхнотому
- D. Дерматому
- E. Склеротому

20. У дитини виявлено тяжке спадкове захворювання шкіри – відсутність потових залоз (ангідрія), внаслідок чого порушені важливі функції шкіри – виділення та терморегуляції. Порушенням якої закладки є ця природжена вада розвитку?

- A*. Ектодерми
- B. Ентодерми
- C. Склеротому
- D. Дерматому
- E. Спланхнотому

21. В ембріональний період розвитку людини відбувається закладка хорди, що поступово витісняється хребцями та функціонально замінюється на хребет. Похідним якої закладки він є?

- A. Вентральної мезодерми
- B. Дорзальної мезодерми
- C. Спланхнотому
- D. Ектодерми
- E*. Ентодерми

22. У новонародженого виявлено множинні вади розвитку скелета і кінцівок. Яка з них обумовлена онтофілогенетично?

- A. Зменшення нижньої щелепи
- B. Викривлення хребта
- C*. Додаткові шийні ребра
- D. Природжений вивих стегна
- E. Асиметричність кінцівок

23. У пологовому будинку в новонародженого виявлено множинні природжені вади розвитку, котрі є

наслідком дисфункції генів, що контролюють нормальний розвиток скелета в процесі ембріогенезу. Яка з них є онтофілогенетично обумовленою?

- A. Природжений вивих стегна
- B. Злиття нижніх кінцівок
- C*. Незарощення дуг хребців
- D. Викривлення хребта
- E. Збільшення верхньої щелепи

24. Народився хлопчик із хвостовим відділом хребта. Лікар пояснив батькам, що в період 1,5-3 місяців ембріогенезу зародок людини має 8-11 хвостових хребців, проте, потім, ще до народження частина їх редукується, залишається лише 4-5 хребців (куприк). Порушення процесів їх редукції стає причиною цієї вади, яку лікар запропонував усунути оперативно. З порушенням якої закладки пов'язана ця природжена вада розвитку?

- A. Дерматому
- B. Міотому
- C*. Склеротому
- D. Спланхнотому
- E. Хорди

25. До хірургічного відділення інституту стоматології звернулися батьки з приводу природженої вади розвитку верхньої губи у їхнього трьохрічного сина. Під час обстеження лікар виявив дефект зростання носових кісток і м'язів ("заяча губа") та запропонував усунути ваду оперативно. Порушення яких ембріональних закладок стало причиною цієї природженої вади розвитку?

- A. Ектодерми та нефротому
- B. Ентодерми та дерматому
- C*. Міотому та склеротому
- D. Склеротому та спланхнотому
- E. Дерматому та спланхнотому

26. У процесі онтогенезу хребет дитини набуває фізіологічних викривлень – двох лордозів і двох кіфозів. Це пояснюється розвитком здатності до:

- A. Повзання
- B*. Прямоходіння
- C. Сидіння
- D. Плавання
- E. Лежання

27. Під час розтину мертвнонародженої дитини виявлено таку природжену ваду розвитку серця: шлуночки не розмежовані, а з правої частини

відходить суцільний артеріальний стовбур. Для яких хребетних характерна описана будова серця?

- A. Риб
- B*. Земноводних
- C. Плазунів
- D. Птахів
- E. Ссавців

**Філогенез нервової,
сечовидільної та статевої систем
хребетних.**

1. В умовах експерименту в головному кінці зародка жаби на стадії нейрули було блоковано процеси транскрипції в ядрах нервових клітин. До якої природженої вади розвитку це може призвести?

- A*. Аненцефалії
- B. Грижі головного мозку
- C. Спинномозкової грижі
- D. Гідроцефалії
- E. Олігогірії

2. Патологоанатом виявив у викидня незамкнений спинний мозок. Ця патологія є онтофілогенетично обумовленою, за клітинними механізмами пов'язана з порушенням міграції (переміщень) клітин. Як називається ця вада розвитку?

- A. Прозенцефалія
- B. Пахігірія
- C*. Грижа спинного мозку
- D. Олігогірія
- E. Аненцефалія

3. У мертвонародженої дитини зареєстровано природжену ваду закладки та розвитку переднього мозку. За оцінкою експерта, вона сформувалася на 4-му тижні ембріогенезу. Вада полягає в порушенні морфогенезу головного мозку, внаслідок чого півкулі переднього мозку лишилися нерозділеними, кора – недорозвиненою. Як називається ця природжена вада розвитку?

- A*. Прозенцефалія

- B. Олігогірія
- C. Грижа головного мозку
- D. Пахігірія
- E. Аненцефалія

4. У трирічного хлопчика виявлено потовщення звивин головного мозку та спрощення їх гістологічної будови. Діагностовано тяжку недоумкуватість (олігофренію), а також порушення більшості умовних і безумовних рефлексів. Що це є?

- A. Прозенцефалія
- B. Аненцефалія
- C. Грижа головного мозку
- D. Олігогірія
- E*. Пахігірія

5. У немовля, який тільки-но народився, відсутні великі півкулі переднього мозку, кістки склепіння та м'які тканини черепа. Замість мозкової речовини було виявлено багату на кровоносні судини сполучну тканину з кістозними порожнинами. Яку назву отримала ця природжена вада розвитку?

- A*. Прозенцефалія
- B. Аненцефалія
- C. Агірія
- D. Аміелія
- E. Мікроцефалія

6. У новонародженого в пологовому залі виявлено випинання головного мозку та його оболонки в ділянці дефекту кісток черепа; його вмістом є спинномозкова рідина. Як називається ця природжена вада розвитку?

- A. Аненцефалія
- B*. Грижа головного мозку
- C. Агірія
- D. Грижа спинного мозку
- E. Олігогірія

7. У немовля зареєстровано мікроцефалію. Лікарі вважають, що це могло бути обумовлено із застосуванням його матір'ю під час першої третини вагітності антибіотика актиноміцину D. На який зародковий листок подіяв цей препарат в ембріогенезі новонародженої?

- A*. Ектодерма
- B. Ентодерма
- C. Дерматом
- D. Спланхнотом
- E. Склеротом

8. При вивченні вмісту черепа померлого новонародженого з'ясовано, що покрівля переднього мозку тонка, кора вкриває незначні ділянки великих півкуль, смугасті тіла добре розвинені. У якого класу хребетних з'являється головний мозок такого типу?

- A. Риб
- B. Земноводних
- C*. Плазунів
- D. Птахів
- E. Ссавців

9. Патологоанатом проводить розтин викидня. При дослідженні вмісту його черепної порожнини виявлено головний мозок на стадії трьох мозкових міхурів. Який відділ мозку міг би розвинутися з середнього міхура?

- A. Telencephalon
- B. Diencephalon
- C*. Mesencephalon
- D. Metencephalon s. cerebellum
- E. Myelencephalon s. medulla oblongata

10. Вважається науково доведеним, що в сучасної людини великі півкулі переднього мозку є функціонально асиметричними. Яке твердження характеризує цей факт?

- A*. Ліва півкуля відповідає за абстрактне мислення
- B. Ліва півкуля відповідає за образне мислення
- C. У правій півкулі зосереджено центри письмової мови
- D. У правій півкулі зосереджено центри усної мови
- E. Ліва та права півкулі виконують однакові функції

11. У патологоанатомічному музеї студентам продемонстрували головний мозок новонародженого, на великих півкулях котрого відсутні звивини та борозни. Яку назву отримала ця природжена вада розвитку?

- A. Полігірія
- B. Пахігірія
- C. Олігогірія

- D. Мікрогірія
- E*. Агірія

12. У викидня, крім інших природжених вад розвитку, виявлено *ovotestis* – гонаду з ознаками сім'яника і яєчника. У тварин якого класу хребетних подібна будова гонади зустрічається в нормі?

- A*. Круглороті
- B. Риби
- C. Земноводні
- D. Плазуни
- E. Птахи

13. При ультразвуковій діагностиці жінці 49 років встановлено діагноз природженої вади розвитку – “Подвійна матка”. Ця вада утворилася внаслідок незрощення мюллерового каналу. В яких ссавців цей тип матки зустрічається в нормі?

- A. Хижаків
- B. Парнокопитних
- C. Китоподібних
- D*. Гризунів
- E. Комахоїдних

14. При пальпації передміхурової залози чоловіка 50 років уролог виявив утворення, що є рудиментом мюллерового каналу. Яку назву воно отримало?

- A. Придаток сім'яника
- B*. Чоловіча маточка
- C. Залишок первинної нирки
- D. Сечовід переднирки
- E. Сечовід мезонефроса

15. 25-річній жінці встановлено діагноз “Карцинома придатка яєчника”. Порушення редукції якої структури відбулося в ембріогенезі цієї жінки?

- A*. Мезонефрального каналу
- B. Парамезонефральної протоки
- C. Парамезонефрального каналу
- D. Мезонефральної протоки
- E. Сечоводу переднирки

Екологія людини.

Пристаювання до умов довкілля.

Адаптація, стрес.

1. Екологія людини є комплексною наукою. Що вона вивчає?

- A. Організм людини в цілому
- B. Геологічні оболонки Землі

- C*. Взаємовідношення між організмом людини і довкіллям
- D. Соціально-економічні аспекти
- E. Природно-історичні аспекти
2. Екологія людини є складовим розділом загальної екології. Що вона вивчає?
- A. Геологічні оболонки Землі
- B. Організм людини
- C*. Питання народонаселення
- D. Соціально-економічні аспекти
- E. Природно-історичні аспекти
3. Організм деяких людей здатний стабільно витримувати тривалі монотонні навантаження; процеси відновлення у них стійкі. До якого конституційного типу відноситься ця група людей?
- A. Спринтер
- B*. Стайер
- C. Мікст
- D. Нормостенік
- E. Астенік
4. Чоловік 30-ти років, який є слабо пристосованим до сильних, проте, короткочасних навантажень, переселився в екстремальні умови БАМа. Наприкінці другого року життя в нових умовах він акліматизувався, відбулася адаптація до тривалих і монотонних фізіологічних навантажень. До якого типу конституції відноситься цей чоловік?
- A. Спринтер
- B*. Стайер
- C. Мікст
- D. Нормостенік
- E. Астенік
5. Серед людей, які переселилися з України до БАМа, була група молодих чоловіків зі здатністю переносити сильні, проте, короткочасні навантаження в екстремальних умовах, але поганою пристосованістю до довготривалих навантажень. Через півтора роки вони не витримали нових умов і залишили БАМ. До якого конституційного типу відноситься ця група чоловіків?
- A*. Спринтер
- B. Стайер
- C. Мікст
- D. Нормостенік
- E. Астенік
6. При запальному процесі в плазмі крові людини збільшилася кількість лейкоцитів. Проявом якого процесу є це явище?
- A. Регенерації
- B. Репарації
- C*. Адаптації
- D. Трансплантації
- E. Дегенерації
7. У представників людської популяції тіло подовжене, широка варіабельність зросту, знижений об'єм м'язової маси, збільшена довжина кінцівок, зменшений розмір і об'єм грудної клітини, підвищене потовиділення, знижені показники основного обміну та синтезу ліпідів. Представниками якого адаптивного екотипу є особи цієї популяції?
- A. Арктичного
- B*. Тропічного
- C. Зони помірного клімату
- D. Високогірного
- E. Пустельного
8. Для альпіністів, які штурмують найвищі гори на планеті, існує суворе обмеження в часі перебування без кисневих балонів на висоті понад 5000 м над рівнем моря. Який чинник є життєво лімітуючим у цьому випадку?
- A. Температура
- B. Сила земного тяжіння
- C. Вологість
- D. Ультрафіолетове опромінення
- E*. Концентрація кисню в повітрі
9. Чоловік тривалий час проживав в умовах високогір'я. Які зміни крові виявлять у нього?
- A*. Збільшення концентрації гемоглобіну
- B. Збільшення кількості лейкоцитів
- C. Зниження кількості лейкоцитів
- D. Зниження частоти пульсу
- E. Збільшення діаметру судин

10. Як називається новий стан біосфери, при якому визначальним чинником розвитку стає розумова діяльність людини?

- A*. Ноосфера
- B. Тропосфера
- C. Атмосфера
- D. Літосфера
- E. Гідросфера

**Тестові ситуаційні завдання
до тем СРС розділу 3.**

1. Студент, який прибув із Лівану, звернувся до лікаря зі скаргами на біль унизу живота, в ділянці сечового міхура та при акті сечовипускання. При мікроскопії осаду сечі виявлено еритроцити, порівняно великі яйця жовтуватого кольору, овальної форми, розміром 140x80 мкм, на одному з полюсів котрих міститься шип. На який трематодоз захворів цей юнак?

- A. Фасціольоз
- B. Парагоніmoz
- C. Опісторхоз
- D*. Шистосомоз (більгарціоз)
- E. Дікроцеліоз

2. Студентка, яка прибула з Йємену після літніх канікул, скаржиться на біль унизу живота. Раніше, за розповіддю хворої, в неї відмічалися свербіж і висипка на шкірі, головний біль, загальна слабкість, зниження апетиту. В місцевості, де вона тимчасово проживала, знаходиться ставок, де мешканці постійно купалися, іноді прали білизну. Який трематодоз можна передбачити в цієї дівчини?

- A. Парагоніmoz
- B*. Шистосомоз (більгарціоз)
- C. Опісторхоз
- D. Дікроцеліоз
- E. Фасціольоз

3. Студент, який прибув із Сирії, звернувся до лікаря зі скаргами на біль унизу живота. При мікроскопії фекалій було знайдено яйця овальної форми,

розміром приблизно 145x90 мкм із шипом збоку. Який діагноз поставить лікар?

- A. Сечостатевий шистосомоз
- B. Парагоніmoz
- C. Японський шистосомоз
- D. Дікроцеліоз
- E*. Кишковий шистосомоз

4. Сечостатевий шистосомоз (більгарціоз) широко розповсюджений у Китаї, В'єтнамі, Ірані, інших країнах внаслідок того, що місцеве населення вирощує рис, на плантаціях котрого створилися сприятливі умови для розвитку моллюсків роду *Bullinus*. Яка інвазійна для людини стадія збудника цього захворювання?

- A*. Церкарія
- B. Редія
- C. Спороциста
- D. Метацеркарія
- E. Адолескарія

5. Чоловік, який прибув до України з Австралії, звернувся до уролога зі скаргами на біль під час акту сечовипускання. В осаду сечі, взятій на мікроскопічне дослідження в денний час, виявлено яйця з термінально розташованим шипом. Який трематодоз має припустити лікар?

- A. Кишковий шистосомоз
- B. Дікроцеліоз
- C*. Сечостатевий шистосомоз
- D. Опісторхоз
- E. Японський шистосомоз

6. Під час обстеження чоловіка, який нещодавно повернувся з однієї з африканської країни, було діагностовано кишковий шистосомоз. Як збудник хвороби міг потрапити в організм цього чоловіка?

- A. При укусах комарів
- B. Під час вживання свинини
- C. Під час вживання риби
- D. Через брудні руки
- E*. При купанні в річці

7. Чоловікові встановлено попередній діагноз "Урогенітальний шистосомоз". Який біологічний матеріал було використано для лабораторної мікроскопічної діагностики цієї хвороби?

- A. Фекалії
- B*. Сечу
- C. Виділення зі статевих шляхів
- D. Кров
- E. Дуоденальний вміст

8. Хворий знаходився у відрядженні до Йємену. Через 2 тижні після повернення в Україну поступив до лікарні зі скаргами на біль і набряклість правої ступні. При огляді ступні під шкірою виявлено шнуроподібний утвір, що нагадує варикозно розширену вену, на кінці котрого є міхурець діаметром приблизно 1 см. У місцевості, де тимчасово проживав чоловік, не було централізованого водопостачання, він пив некип'ячену воду та купався у відкритій водоймі. Діагноз якого нематодозу поставить лікар?

- A. Вухереріозу
- B. Анкілостомозу
- C. Трихінельозу
- D. Трихоцефальозу
- E*. Дракункульозу

9. У тридцятирічної жінки внаслідок закупорки лімфатичних судин порушився відтік лімфи, виникли запальні процеси в судинах лівої нижньої кінцівки, що з часом призвело до розвитку елефантіазу (слоновості). Яка нематода могла спричинити описаний стан у цієї хворої?

- A. Ришта
- B. Лоа лоа
- C. Трихінела
- D. Анкілостома
- E*. Вухерерія (нитчатка)

Банкрофта

10. Дорослі філярії паразитують у лімфатичній системі людини. Личинки (мікрофілярії) відроджуються самками в кров уночі, що обумовлено особливостями життєвого циклу специфічних переносників – самок комарів. Діагноз встановлюють, дослідивши кров саме вночі. Про цикл розвитку якої нематоди йдеться?

- A. Онхоцерка
- B. Ришти
- C*. Вухерерії (нитчатки)

Банкрофта

- D. Лоа лоа
- E. Трихінели

11. У Старій Бухарі (територія теперішнього Узбекистану) в минулому люди досить-таки часто хворіли на дракункульоз. Місто не було обладнане централізованим водопостачанням, населення вживало воду з тимчасово виритих водойм – ариків, хаузів тощо. При вживанні яких тварин відбувалося зараження людей на цю хворобу?

- A. Крабів
- B. Раків
- C. Прісноводної риби
- D. Дафній
- E*. Циклопів

12. У сорокавосьмирічної хворої на шкірі було знайдено папіломатозні вирости, висипку, трофічні виразки, а також елефантіаз (слоновість) нижніх кінцівок, зовнішніх статевих органів, шкіри обличчя, верхніх кінцівок. Який нематодоз запідозрить лікар у цієї пацієнтки?

- A. Аскаридоз
- B. Трихінельоз
- C. Дракункульоз
- D. Лоаоз
- E*. Вухереріоз

13. Мешканців одного з київських хмарочосів почали непокоїти укуси досі їм невідомих дрібних павукоподібних. На терасах будинку є клітки з папугами, на горищі гніздяться голуби, інші птахи, в підвалі працівники районної санепідемстанції нещодавно виявили щурів. Які павукоподібні кусали людей?

- A*. Гамазові кліщі
- B. Аргасові кліщі
- C. Іксодові кліщі
- D. Коростяні свербуни
- E. Залозниці вугрові

14. У 2001 р. в Одесі було зареєстровано тропічну малярію в студента-іноземного громадянина. Які двокрилі комахи могли спричинити розповсюдження цієї протозойної хвороби?

- A*. Комарі роду *Anopheles*
- B. Комарі роду *Aedes*
- C. Комарі роду *Culex*
- D. Мокреці роду *Ceratopogonidae*
- E. Гедзі роду *Tabanidae*

15. У бочці зі стоячою водою з'явилися яйця, личинки та лялечки комарів. До якого виду належать вказані стадії розвитку цих комарів?

- A. *Anopheles aegypti*

- B. *Anopheles maculipennis*
 C. *Anopheles superpictus*
 D. *Culex pipiens molestus*
 E*. *Aedes* sp. L.
16. Проведеними в Одесі епідеміологічними обстеженнями виявлено, що встановлені в місті фонтани створюють сприятливі умови для існування та розмноження комарів роду *Aedes*. Яке їх епідеміологічне значення?
 А*. Переносники збудників жовтої лихоманки
 В. Остаточні хазяї малярійних плазмодіїв
 С. Проміжні хазяї вухерерій (нитчаток) Банкрофта
 D. Збудники сибірки
 E. Переносники лейшманій
17. В українських річках зі швидкою течією виплоджуються мошки родини *Simuliidae*. Яке їх епідеміологічне значення?
 А*. Ектопаразити, кровососи
 В. Збудники тканинних міазів
 С. Специфічні переносники збудників хвороби Чагаса
 D. Механічні переносники цист найпростіших, яєць гельмінтів
 E. Збудники туляремії
18. У 1930 р. із однієї західноафриканської країни на міноносці французького військово-морського флоту до Бразилії (Південна Америка) було завезено комарів *Anopheles gambiae*. До створення осередку якого захворювання це незабаром призвело?
 А*. Малярії
 В. Західноафриканського трипаносомозу
 С. Південноамериканського трипаносомозу
 D. Жовтої лихоманки
 E. Вісцерального лейшманіозу
19. На будівництві Панамського каналу в 1880-1888 рр. виникла епідемія малярії. Хворих

госпіталізували до лікарень, де ніжки ліжок стояли в посудинах із водою, аби пацієнтів не турбували комахи, котрі повзають. Ці ємності виявилися досить-таки сприятливими для розмноження комарів *Aedes aegypti*. На яку хворобу заразилися пацієнти додатково до малярії?

- А. Вухереріоз
 В. Південноамериканський трипаносомоз (Чагаса)
 С. Весняно-літній енцефаліт
 D. Туляремію
 E*. Жовту лихоманку
20. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, в 2003 р. на Землі на малярію захворіло приблизно 150 млн. людей, які мешкали переважно в країнах тропічних і субтропічних регіонів. Із ареалами розповсюдження яких двокрилих комарів збігалися місця поширення цієї протозойної хвороби?
 А. Комарів роду *Culex*
 В. Комарів роду *Aedes*
 С*. Комарів роду *Anopheles*
 D. Синантропних мух
 E. Москітів
21. У деяких регіонах світу значно поширилися випадки захворювання людей на тропічну малярію. Які комахи є остаточними хазяями та специфічними переносниками збудників цієї протозойної хвороби?
 А. Мошки
 В. Москіти
 С*. Комарі
 D. Мухи
 E. Блохи
22. В одному індійському штаті задля поліпшення плодючості ґрунтів почали висушувати болота шляхом створення штучних дренажів, тобто проводити боніфікаційні роботи. Внаслідок цього було знищено місця виплоду нешкідливих для людини синантропних видів комарів, проте, значно збільшилася чисельність комарів *Anopheles listoni*, личинки котрих розвиваються в дренажних канавах із повільною течією води. Яку хворобу почали реєструвати лікарі в цьому штаті?
 А. Сибірку
 В. Міаз
 С. Чагаса
 D*. Малярію

Е. Чуму
23. Токсичні продукти зміїної отрути мають різні властивості. Яку з них використовують із лікарською метою?

- А. Цитотоксичну
- В*. Гемолітичну
- С. Нейротоксичну
- Д. Коагуляційну
- Е. Кардіотоксичну

24. Тридцятирічного мешканця Середньої Азії вкусила змія. Чоловік відчув нестерпний біль, місто укусу набрякло, виникли крововиливи. Через деякий час серцева діяльність ослабла, артеріальний тиск знизився, відбувся гемоліз еритроцитів. Наприкінці третього дня після укусу чоловік помер від масивних крововиливів у внутрішні органи. Яка змія, ймовірно за все, вкусила цього чоловіка?

- А. Королівська
- В. Індійська очкова
- С*. Сіра туркменська
- Д. Гримуча
- Е. Єгипетська

25. Господиня зробила пюре з картоплі, що довгий час зберігалася та позеленіла. При вживанні цієї страви в усіх членів її родини спостерігалися розлади травлення у вигляді блювоти і проносу, задишка, збільшення частоти серцевих скорочень. Який алкалоїд спричинив ці симптоми?

- А. Амигдалін
- В*. Соланін
- С. Стрихнін
- Д. Нікотин
- Е. Папаїн

26. Про тваринне походження людини свідчить наявність у неї рудиментарних органів. Цей факт використано як доказ походження людини від нижчих хребетних. Яка структура відноситься до їх числа?

- А. Багатососковість
- В. Універсальний гіпертрихоз
- С*. Третя повік
- Д. Відкрита боталова протока
- Е. Діафрагмальна грижа

27. Про тваринне походження людини свідчить наявність у неї рудиментарних органів. Цей факт використано як доказ походження людини від нижчих хребетних. Яка структура відноситься до їх числа?

- А*. Куприкові хребці
- В. Багатососковість
- С. Овальний отвір між передсердями
- Д. Отвір у міжшлуночковій перетинці
- Е. Збереження правої дуги аорти

28. Про тваринне походження людини свідчить наявність у неї атавістичних органів. Цей факт використано як доказ походження людини від нижчих хребетних. Яка структура відноситься до їх числа?

- А. Чоловіча маточка
- В. Підшкірний м'яз шиї
- С. Куприкові хребці
- Д. Сухожильний апоневроз черепа
- Е*. Багатососковість

29. Про тваринне походження людини свідчить наявність у неї атавістичних органів. Цей факт використано як доказ походження людини від нижчих хребетних. Яка структура відноситься до їх числа?

- А. М'язи волосся
- В. Надчерепна мускулатура
- С*. Незрошення боталової протоки
- Д. Морганієві шлуночки гортані
- Е. Рудименти мезонефроса